

Η μάχη του Sainte-Soline – Διαμαρτυρίες κατά των δεξαμενών νερού στη Γαλλία

Του Γιάννη Μαλαματίνα

(δημοσιογράφος, ακτιβιστής)

Είναι ένα πρωινό Σαββάτου βαθιά στη δυτική Γαλλία. Κάπου μεταξύ των πόλεων Nantes, Poitiers και Bordeaux. Δεκάδες χιλιάδες ακτιβιστές, οργανωμένοι σε διάφορες πορείες, ξεκινάνε απ' ένα αυτοδιαχειριζόμενο κάμπινγκ, που στήθηκε μέσα σε μια μέρα, δίπλα στο ειδυλλιακό χωριό Vanzay. Οι διαδηλωτές περπατάνε προς την κατεύθυνση του εργοταξίου κατασκευής μια τεράστιας λεκάνης νερού, τη λεγόμενη «μέγα-λεκάνη», που στα γαλλικά ονομάζεται «mega-bassine», στο Sainte-Soline, στο διαμέρισμα Deux-Sèvres. Στο μπροστινό μέρος της πρώτης πορείας μια μεγάλη ξύλινη κατασκευή σε σχήμα πουλιού μεταφέρεται από δεκάδες άτομα με τη συνοδεία ελληνικής μουσικής -συρτάκι- που βγαίνει από ένα κινητό ηχοσύστημα. Σε μια άλλη πορεία, χιλιάδες άνθρωποι πορεύονται με μπλε στολές, εξοπλισμένοι με μάσκες, γυαλιά κολύμβησης και αυτοσχέδιες προστατευτικές ασπίδες. Οι άνθρωποι φωνάζουν το ασυνήθιστο σύνθημα «No Basaran!», μια προσαρμογή του γνωστού αντιφασιστικού συνθήματος «No Passaran!».

Όταν οι πορείες, μετά από χιλιόμετρο, φτάνουν στον προορισμό τους, το κράτος εξαπολύει αμέσως εκατοντάδες δακρυγόνα προς στους διαδηλωτές. Οι τελευταίοι δεν πτοούνται και περικυκλώνουν σιγά σιγά το εργοτάξιο, το οποίο έχει μετατραπεί σε πραγματικό φρούριο. Αστυνομικά φορτηγά, 3.000 μονάδες χωροφυλακής και MAT (CRS), τετράτροχες μηχανές, κανόνια νερού

και τεθωρακισμένα οχήματα περιμένουν τους διαδηλωτές. Μια πραγματική μάχη τεραστίων διαστάσεων ξεσπά μεταξύ διαδηλωτών και αστυνομίας. Οι ακτιβιστές μετά από πολλαπλές προσπάθειες δεν καταφέρνουν να εισέλθουν στην περιοχή, αλλά πέντε περιπολικά της αστυνομίας καίγονται ολοσχερώς. Σύμφωνα με τους διοργανωτές, 30.000 άνθρωποι συμμετείχαν στην εν λόγω διαδήλωση.

Η αστυνομία χρησιμοποίησε κατά τη διάρκεια της μάχης συνολικά 4.000 δακρυγόνα και χειροβομβίδες κρότου-λάμψης, προκαλώντας σοβαρούς τραυματισμούς. Συνολικά τραυματίστηκαν 200 άτομα σύμφωνα με τους τραυματιοφορείς των διαδηλωτών. Ένας από αυτούς, ο S., εξακολουθεί να βρίσκεται σε κώμα την ώρα που γράφεται το παρόν κείμενο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση αποδείχθηκε εκ των υστέρων ότι οι αρχές εμπόδισαν και καθυστέρησαν ακόμη και την πρόσβαση των ιατρών έκτακτης ανάγκης. Από το δελτίο τύπου των συντρόφων του S.: «Το Σάββατο 26 Μαρτίου στο Sainte-Soline, ο σύντροφός μας S. χτυπήθηκε στο κεφάλι από χειροβομβίδα κρότου-λάμψης κατά τη διάρκεια της διαδήλωσης ενάντια στις λεκάνες. Παρά την εξαιρετικά κρίσιμη κατάσταση στην οποία βρισκόταν, η νομαρχία εμπόδισε συνειδητά τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης να επέμβουν καταρχήν και να τον μεταφέρουν σε κατάλληλη μονάδα περίθαλψης στη συνέχεια. Αυτή τη στιγμή νοσηλεύεται στη νευροχειρουργική μονάδα εντατικής θεραπείας. Η ζωή του εξακολουθεί να βρίσκεται σε κίνδυνο».

Οι διαδηλωτές διέκοψαν τις επιθέσεις στο εργοτάξιο αφού οι νοσηλευτές και τραυματιοφορείς ανακοίνωσαν ότι τελείωσαν όλα τα ιατρικά εφόδια που είχαν μαζί τους. Ο κόσμος αποτραβήχτηκε πίσω στο κάμπινγκ και ύστερα στο αυτο-οργανωμένο φεστιβάλ στην μικρή πόλη του Melle όπου η τοπική αυτοδιοίκηση είναι φιλικά προσκείμενη προς τις διαδηλώσεις.

Γιατί ενάντια στις μέγα-λεκάνες;

Στην περιοχή Sainte-Soline, κοντά στο Poitiers, κατασκευάζεται η δεύτερη από τις 16 σχεδιαζόμενες δεξαμενές νερού. Ο ανοιχτός κρατήρας, μεγέθους όσο δέκα γήπεδα ποδοσφαίρου, ο οποίος πρόκειται να επενδυθεί με πλαστικό, θα μπορεί να αποθηκεύσει έως και 650.000 κυβικά μέτρα νερού -περίπου 260 ολυμπιακές πισίνες- που αντλούνται από το υπέδαφος το χειμώνα για την άρδευση των χωραφιών καλαμποκιού το καλοκαίρι. Σύμφωνα με όσους αντιδρούν, το νερό είναι ήδη λιγοστό στην περιοχή αυτή ακόμη και το χειμώνα. Οι δεξαμενές γεμίζουν από τον υδροφόρο ορίζοντα κατά τη διάρκεια του χειμώνα για να χρησιμοποιηθούν από τους αγρότες κατά τη διάρκεια της θερινής καλλιεργητικής περιόδου.

Οι μεγα-λεκάνες, αντίθετα με ό,τι θέλουν να πιστέψει το κοινό οι υποστηρικτές τους, δεν τροφοδοτούνται απλώς από το νερό της βροχής. Το νερό προβλέπεται να αντλείται από υπόγεια ύδατα ή ποτάμια. Ακόμη και αν η άντληση γίνεται το χειμώνα, αυξάνει την πίεση στους υδάτινους πόρους. Αποθηκεύοντας νερό που διαφορετικά θα διέρρεε ελεύθερα στο έδαφος ή θα κατέληγε στα ποτάμια, στερούν από τα γύρω οικοσυστήματα έναν ζωτικό πόρο που αναγεννάται κατά τους χειμερινούς μήνες. Οι επικριτές του έργου υποστηρίζουν ότι το νερό είναι διαθέσιμο μόνο στους συμμετέχοντες αγρότες που αποτελούν μέρος αυτής της καπιταλιστικής αγροβιομηχανικής επιχείρησης. Πλούσιοι γαιοκτήμονες και επιχειρηματίες ιδιωτικοποιούν το νερό για την εντατική άρδευση των καλλιεργειών τους. Επιπλέον, το νερό που εκτρέπεται για ιδιωτικά συμφέροντα θα μπορούσε να λείψει από ένα γειτονικό φυσικό πάρκο και να θέσει σε κίνδυνο αυτόν τον υγρότοπο. Το κόστος του έργου, που εκτιμάται σε περίπου 60 εκατομμύρια ευρώ, χρηματοδοτείται κατά 70% με δημόσιο χρήμα.

Το περασμένο καλοκαίρι σημειώθηκε η χειρότερη ξηρασία στην

ιστορία της Γαλλίας, γεγονός που επιδείνωσε τη συζήτηση για τους υδάτινους πόρους. Περίπου 2.000 δήμοι στη Γαλλία υπέφεραν από έλλειψη νερού. Περίπου οι μισοί από αυτούς αναγκάστηκαν να έχουν εμφιαλωμένο νερό ή να παραδίδουν νερό με βυτιοφόρα οχήματα για κάποιο χρονικό διάστημα. Επί του παρόντος, η κατανάλωση νερού έχει ήδη περιοριστεί σε 15 από τα 101 διαμερίσματα. Για παράδειγμα, δεν επιτρέπεται να πλένονται αυτοκίνητα ή να ποτίζονται γκαζόν. Στα νότια της χώρας, οι πρώτοι δήμαρχοι αρνούνται ήδη οικοδομικές άδειες για ιδιωτικές πισίνες.

Ξεσηκωμός της Γης

Η διαδήλωση οργανώθηκε κυρίως από την πλατφόρμα *Soulèvements de la Terre* (SLT- Ξεσηκωμός της Γης), ένα δίκτυο από συλλογικότητες και κατοίκους που σχηματίστηκε τα τελευταία δυο χρόνια σε όλη τη Γαλλία. Οι *SLT* είναι μια «ομοσπονδία αγωνιζόμενων ανθρώπων, περιβαλλοντικών ενώσεων, αγροκτημάτων, φυσιολατρικών ομάδων, λαϊκών κουζινών, συνδικαλιστών αγροτών, επαναστατημένων επιστημόνων, συνδικάτων, αυτόνομων ομάδων, κινημάτων λαϊκής εκπαίδευσης, εκλεγμένων αντιπροσώπων και ανθρώπων κάθε ηλικίας και προέλευσης». Αυτή η συμμαχία ξεκίνησε γύρω από ένα κάλεσμα που γράφτηκε στην *Notre-Dame-des-Landes* (NDL) το 2021. Η *ZAD* (Αυτόνομη Ζώνη προς Υπεράσπιση) στο *NDL*, κοντά στη *Nantes*, αποτελούσε για χρόνια σημαντικό σύμβολο αντίστασης για το οικολογικό κίνημα στη Γαλλία λόγω του αγώνα ενάντια στην κατασκευή ενός αεροδρομίου. Η άνοδος της *SLT* προέκυψε χάρη στην ανταλλαγή εμπειριών και τη συσσωρευμένη τεχνογνωσία, προωθώντας την αυτο-οργάνωση και την αποδοχή επιθετικών πρακτικών ενάντια στον οικοκτόνο καπιταλισμό.

Την Τρίτη, 28 Μαρτίου, ο υπουργός Εσωτερικών, *Gérald Darmanin*, ανακοίνωσε ότι θα κινήσει διαδικασίες διάλυσης κατά της *SLT*, η

οποία θεωρείται ο ακρογωνιαίος λίθος της αντίστασης στο Sainte-Soline και ενάντια σε άλλα μεγαλομανιακά και καταστροφικά εγχειρήματα. Η κυβέρνηση θέλει να δυσφημίσει τους αντιπάλους του έργου ύδρευσης ως «οικοτρομοκράτες και υπεραριστερούς». Σύμφωνα με τον υπουργό, η διάλυση της SLT θα δικαιολογηθεί από τα «απερίγραπτα γεγονότα» που συνέβησαν στο Sainte-Soline και «την ακραία βία μικρών ομάδων που βρίσκονται στο αρχείο των μυστικών υπηρεσιών, μερικές φορές για πάρα πολλά χρόνια».

Σε δήλωση αλληλεγγύης προς την SLT που υπογράφουν περισσότεροι από 75.000 άνθρωποι, μεταξύ των οποίων η βραβευμένη με βραβείο Νόμπελ λογοτέχνης Annie Ernaux ή η γνωστή δημοσιογράφος και συγγραφέας Naomi Klein η οποία αναφέρει: «Η κυβέρνηση προσπαθεί να ακολουθήσει μια διπλή στρατηγική. Από τη μία πλευρά, στιγματίζει την οικολογική τρομοκρατία, το back-bloc και τους ριζοσπάστες περιβαλλοντικούς ακτιβιστές που κατηγορούνται ότι παρασιτούν στα “νόμιμα κινήματα για τη διατήρηση του πλανήτη”. Από την άλλη πλευρά, κλείνει κρυφά τη στρόφιγγα του χρήματος σε όλες τις περιβαλλοντικές οργανώσεις που εργάζονται με νύχια και με δόντια για να επιβραδύνουν την οικολογική καταστροφή».

Ωστόσο, η SLT έχει ακόμη πολλά σχέδια: Η δράση στο Sainte-Soline ήταν μέρος του καλέσματος για τη λεγόμενη «Season 5», η οποία θα διαρκέσει μέχρι τον Σεπτέμβριο. Στα τέλη Απριλίου θα πραγματοποιηθούν οι επόμενες δράσεις ενάντια στην κατασκευή του αυτοκινητόδρομου A69 στην περιοχή της Τουλούζης. Το έργο θα καταδικάσει 400 εκτάρια γεωργικών εκτάσεων, υδροβιότοπων, δασών και άλλων μορφών ζωής: «Μια περιβαλλοντική καταστροφή για ένα γελοίο κέρδος χρόνου». Στις αρχές Μαΐου, η εκστρατεία θα αντιταχθεί στην καταστροφή μιας δασικής έκτασης στη Ρουέν. Τον Ιούνιο, πηγαίνει νότια του ποταμού Λίγηρα, όπου οι λόφοι του Saint-Colomban είναι εκτεθειμένοι σε μια διπλή απειλή: την

εξόρυξη προς όφελος των αστικών πόλεων και την αρπαγή γης από τη βιομηχανία λαχανικών, χωρίς να υπολογίζει τους κατοίκους και τους αγρότες που κρατούν ζωντανή αυτή την περιοχή.

Λίγο αργότερα, στη Maurienne, πραγματοποιείται διαμαρτυρία κατά της σήραγγας που θα συνδέει τη Λυών με το Τορίνο, με μεγάλη διεθνή συμμετοχή κυρίως από την Ιταλία. Η κοινοπραξία *TELT* (Euralpin Tunnel Lyon Turin) σχεδιάζει να ολοκληρώσει ένα τιτάνιο σιδηροδρομικό έργο με σήραγγες μέσα από τις οροσειρές των Άλπεων. Αν και οι εμπορευματικές μεταφορές έχουν μείνει στάσιμες από τη δεκαετία του '90 και η υπάρχουσα γραμμή χρησιμοποιείται μόνο στο 20% της εμπορευματικής της χωρητικότητας, η *TELT* σχεδιάζει να σκάψει 11 σήραγγες, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης στην Ευρώπη, της «Σήραγγας Βάσης» μήκους 57 χιλιομέτρων.

Και όλα αυτά για να γλιτώσουν οι ταξιδιώτες και τα εμπορεύματα μόλις 1 ώρα και 25 λεπτά μεταξύ Παρισιού και Μιλάνου. Ένας απλός τρόπος για να εξασφαλιστούν δεκαετίες ζουμερών εργοταξίων, που θα προωθηθούν με περισσότερα από 30 δισεκατομμύρια δημόσιου χρήματος.

Οι οργανώσεις στη Γαλλία κινητοποιούνται ήδη εδώ και δέκα χρόνια ενάντια στο έργο. Στην Ιταλία, το ιστορικό κίνημα NO TAV αγωνίζεται εδώ και 30 χρόνια για να διατηρήσει την κοιλάδα, τα βουνά και τη ζωή που αφθονεί εκεί, παρά τη συνεχή βίαιη καταστολή.

Το συμβάν Saint-Soline δεν μπορεί να το κατανοήσει κανείς χωρίς να έχει στο νου του την ευρύτερη κοινωνική αναταραχή που επικρατεί σε όλη την Γαλλία. Από τους χιλιάδες διαδηλωτές που συγκρούστηκαν με την αστυνομία πάρα πολλοί ήταν αυτοί που παλεύουν στις πόλεις από τις οποίες ήρθαν σε κάθε γενική

απεργία που έλαβε χώρα τους τελευταίους μήνες ενάντια στην μεταρρύθμιση των συντάξεων. Στις διαδηλώσεις αυτές συμμετείχαν δίπλα στους αγρότες και τους ακτιβιστές από όλη τη Γαλλία και στα συνδικάτα όπως η *CGT* και η *Sud Solidaires*. Σε άλλες χώρες της Ευρώπης το οικολογικό κίνημα συχνά δεν έχει καλή σχέση με τα κοινωνικά και εργατικά κινήματα και αντίστροφα. Στην Γαλλία κυριαρχεί το σύνθημα «Συντάξεις – Κλιματική αλλαγή – Ο ίδιος αγώνας». Ο μισητός πρόεδρος της Γαλλίας, Εμμανουέλ Μακρόν, δεν είναι μόνο γνωστός για τα αντικοινωνικά μέτρα, αλλά και ως πρωτοστάτης του κεφαλαίου που υποστηρίζει μανιακά μεγάλες κατασκευές και οικονομικές επιχειρήσεις που επιβαρύνουν τον οικολογικό και κοινωνικό ιστό. Οι αγωνιζόμενοι στην Γαλλία έχουν καταλάβει ότι η ελευθερία θα κερδηθεί μόνο με αυτόν το διπλό αγώνα.

Φωτογραφίες και Βίντεο

1. 343186356_6222237011190164_4929881017656395706_n
2. 343138918_6122388741210539_910839036898631367_n
3. 343184865_6496838700366955_4331322690901529451_n
4. 343177582_5477820428986555_1787534551447323027_n